Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

10 päivänä heinäkuuta 2013*

Yhteisön tavaramerkki — Mitättömyysmenettely — Yhteisön tavaramerkiksi rekisteröity kuviomerkki MEMBER OF €e euro experts — Ehdoton hylkäysperuste — Unionin tunnukset ja unionin toiminta-alat — Euron tunnus — Asetuksen (EY) N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohta

Asiassa T-3/12,

Heinrich Kreyenberg, kotipaikka Ratingen (Saksa), edustajanaan asianajaja J. Krenzel,

kantajana,

vastaan

sisämarkkinoiden harmonisointivirasto (tavaramerkit ja mallit) (SMHV), asiamiehenään A. Poch,

vastaajana,

jossa toisena asianosaisena SMHV:n valituslautakunnassa oli

Euroopan komissio

ja jossa on kyse kanteesta, joka on nostettu SMHV:n toisen valituslautakunnan 5.10.2011 tekemästä päätöksestä (asia R 1804/2010-2), joka koskee Euroopan komission ja Heinrich Kreyenbergin välistä mitättömyysmenettelyä,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja O. Czúcz sekä tuomarit I. Labucka ja D. Gratsias (esittelevä tuomari),

kirjaaja: E. Coulon,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 3.1.2012 jätetyn kannekirjelmän,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 18.5.2012 jätetyn vastineen,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 23.8.2012 jätetyn kantajan vastauskirjelmän,

ottaen huomioon unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 12.12.2012 jätetyn vastaajan vastauskirjelmän,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

ottaen huomioon sen, etteivät asianosaiset ole kuukauden kuluessa siitä, kun niille on ilmoitettu kirjallisen käsittelyn päättymisestä, pyytäneet järjestämään suullista käsittelyä, ja päätettyään näin ollen esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 135 a artiklan nojalla ratkaista asian ilman suullista käsittelyä,

on antanut seuraavan

tuomion

Asian tausta

1 Kantaja Heinrich Kreyenberg teki 9.7.2007 yhteisön tavaramerkin rekisteröintiä koskevan hakemuksen sisämarkkinoiden harmonisointivirastolle (tavaramerkit ja mallit) (SMHV) yhteisön tavaramerkistä 20.12.1993 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 40/94 (EYVL 1994, L 11, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna (korvattu yhteisön tavaramerkistä 26.2.2009 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 207/2009 (EUVL L 78, s. 1)), perusteella.

2 Tavaramerkki, jonka rekisteröintiä haettiin, on seuraava kuviomerkki:

3 Tavarat, joita varten rekisteröintiä haettiin, kuuluvat tavaroiden ja palvelujen kansainvälistä luokitusta tavaramerkkien rekisteröimistä varten koskevaan 15.6.1957 tehtyyn Nizzan sopimukseen, sellaisena kuin tämä sopimus on tarkistettuna ja muutettuna, pohjautuvan luokituksen luokkiin 9, 16, 35, 36, 39, 41, 44 ja 45, ja ne vastaavat näiden luokkien osalta seuraavaa kuvausta:

— luokka 9: ”Tietovälineet ja tallennusvälineet tallennettujen tietojen kanssa tai ilman niitä; tietovälineet (luokkaan 9 kuuluvien) tallennettujen tietokoneohjelmien kanssa”

— luokka 16: ”Painotuotteet”

— luokka 35: ”Liiketoimintaan liittyvä neuvonta; liiketoiminnan organisointiin liittyvä neuvonta”

— luokka 36: ”Vakuutustoiminta; rahatalousasiat; raha-asiat; kiinteistöasiat”

— luokka 39: ”Kuljetus; tavaroiden pakkaus ja varastointi; matkojen järjestäminen”

— luokka 41: ”Painotuotteiden julkaiseminen (myös elektronisessa muodossa) lukuun ottamatta mainoksia; koulutus, henkilöstökoulutusta koskevat ohjelmat (koulutus ja jatkokoulutus); seminaarien järjestäminen ja pitäminen”

— luokka 42: ”Laadunvalvonta; tekninen asiantuntemus; tieteellinen asiantuntemus; tieteellinen ja teollinen tutkimus; tietojenkäsittelyohjelmien luominen”

— luokka 44: ”Lääkinnälliset palvelut ja eläinlääkintäpalvelut, terveyden- ja kauneudenhoitopalvelut ihmisille ja eläimille; maatalous-, puutarhanhoito- ja metsänhoitopalvelut”

— luokka 45: ”Oikeusriitojen hoitopalvelut, turvallisuuspalvelut omaisuuden tai ihmisten suojaamiseksi; muiden tarjoamat henkilökohtaiset ja sosiaaliset palvelut yksilöiden tarpeiden täyttämiseksi; oikeudelliset palvelut”.

4 Kyseinen yhteisön tavaramerkkiä koskeva hakemus julkaistiin 4.2.2008 ilmestyneessä Yhteisön tavaramerkkilehdessä nro 5/2008.

5 Euroopan yhteisöjen komissio esitti 25.4.2008 SMHV:lle asetuksen N:o 40/94 41 artiklan (josta on tullut asetuksen N:o 207/2009 40 artikla) mukaisesti kirjalliset huomautuksensa yksilöiden seikat, joiden perusteella kyseisen tavaramerkin rekisteröinti piti komission mukaan viran puolesta evätä.

6 Näistä huomautuksista huolimatta kyseinen tavaramerkki rekisteröitiin 4.8.2008 yhteisön tavaramerkiksi numerolla 6110423.

7 Komissio esitti 24.2.2009 asetuksen N:o 40/94 55 artiklan (josta on tullut asetuksen N:o 207/2009 56 artikla) nojalla riidanalaisen tavaramerkin mitättömäksi julistamista koskevan vaatimuksen. Komission mukaan kyseinen tavaramerkki oli rekisteröity asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan h, i ja c alakohdan (joista on tullut asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan h, i ja c alakohta) vastaisesti.

8 Ensinnäkin se vetosi asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan h alakohtaan liittyvän väitteensä yhteydessä tunnuksiin, joiden viitenumerot ovat QO 188 ja QO 189 ja joita koskeva suoja oli myönnetty 4.10.1979 Euroopan neuvostolle. Näitä kahta tunnusta nimittäin suojattiin sen mukaan teollisoikeuden suojelemista koskevan, Pariisissa 20.3.1883 allekirjoitetun, Tukholmassa 14.7.1967 viimeksi tarkistetun ja 28.9.1979 muutetun yleissopimuksen (Yhdistyneiden Kansakuntien sopimuskokoelma, nide 828, nro 11851, s. 305; jäljempänä Pariisin yleissopimus) 6 ter artiklan nojalla.

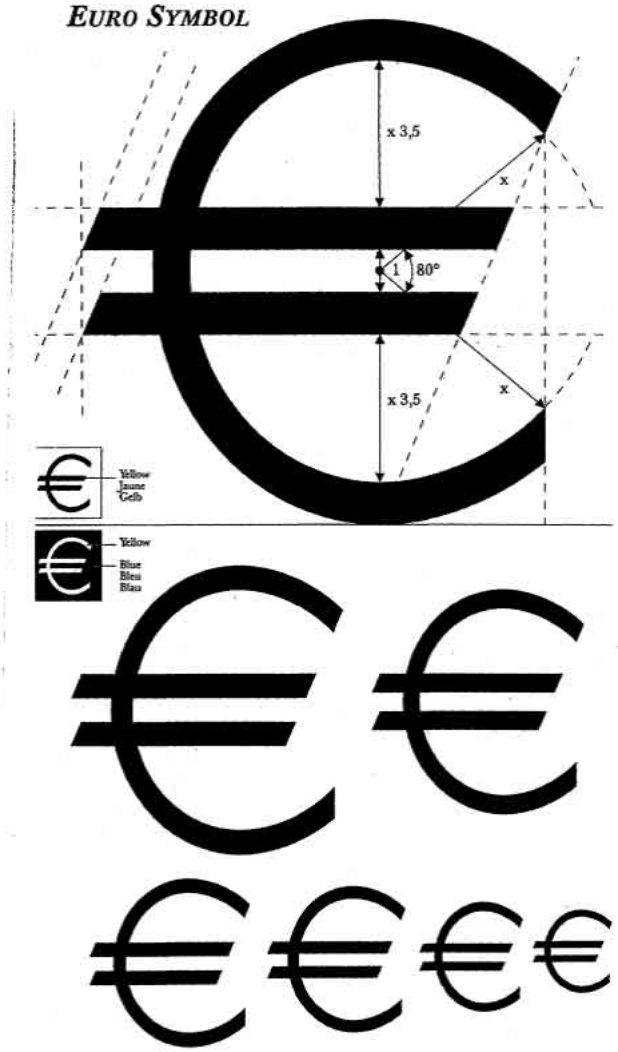
9 Edellisessä kohdassa mainitut tunnukset, sellaisina kuin ne ilmenevät Maailman henkisen omaisuuden järjestön (WIPO) kansainvälisen toimiston tietokannasta, ovat seuraavat:

10 Seuraavaksi se vetosi asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan i alakohtaan liittyvän väitteensä

yhteydessä yhteisen rahan, euron, tunnukseen, sellaisena kuin se ilmenee 23.7.1997 päivätystä komission tiedonannosta, jonka otsikko on ”Euron tunnuksen käyttö” (KOM (97) 418) (jäljempänä euron tunnuksen käytöstä annettu tiedonanto):

11 Lopuksi se väitti asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohtaan liittyvän väitteensä yhteydessä, että sillä, että kyseisessä tavaramerkissä käytetään tähdistä muodostuvaa kruunua, pyrittiin johtamaan yleisöä harhaan kyseisen tavaramerkin kattamien tavaroiden ja palveluiden alkuperän suhteen.

12 Mitättömyysosasto hylkäsi kyseisen mitättömäksi julistamista koskevan vaatimuksen 22.7.2010 tekemällään päätöksellä. Ensinnäkin se katsoi, että yleisö ei voinut mieltää kyseiseen tavaramerkkiin sisältyvää tähdistä muodostuvaa puolikruunua tunnusten, joihin komissio on vedonnut, ”jäljitelmäksi heraldiselta kannalta”. Näin ollen se hylkäsi asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan h alakohdan rikkomista koskevan väitteen. Toiseksi se katsoi, että kyseiseen tavaramerkkiin ei sisältynyt euron tunnuksen identtistä jäljennöstä, joten asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohtaa ei ollut rikottu. Kolmanneksi se väitti, että se, että tavaramerkki on omiaan johtamaan yleisöä harhaan kyseisen tavaramerkin kattamien tavaroiden ja palveluiden alkuperän suhteen, ei osoittanut, että asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan c alakohtaa oli rikottu.

13 Komissio valitti 17.9.2010 mitättömyysosaston päätöksestä asetuksen N:o 207/2009 58–64 artiklan mukaisesti. Se vetosi tuolloin asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan h, i ja g alakohdan rikkomiseen.

14 Ensinnäkään se ei enää vedonnut asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan h alakohtaan liittyvän väitteensä yhteydessä sen mitättömäksi julistamista koskevassa vaatimuksessa mainittuihin tunnuksiin. Sen sijaan se vetosi Euroopan keskuspankin (EKP) tunnukseen. Kyseinen tunnus, jota suojataan Pariisin yleissopimuksen 6 ter artiklan nojalla 4.8.2004 lukien, ilmenee WIPOn kansainvälisen toimiston tietokannasta numerolla QO 867 ja vastaa seuraavaa kuvausta:

15 Seuraavaksi se toisti asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdan osalta väitteen, jonka se oli esittänyt mitättömäksi julistamista koskevan vaatimuksen vaiheessa.

16 Lopuksi se toisti asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan g alakohtaan liittyvän väitteensä yhteydessä edellä 11 kohdassa mainitun väitteen, joka koskee saman artiklan 1 kohdan c alakohtaa.

17 SMHV:n toinen valituslautakunta kumosi mitättömyysosaston päätöksen ja julisti kyseisen tavaramerkin mitättömäksi 5.10.2011 tekemällään päätöksellä (jäljempänä riidanalainen päätös).

18 Aluksi se katsoi, että valitus oli jätettävä tutkimatta siltä osin kuin se perustui asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan h alakohdan säännöksiin, sillä tunnukseen, johon komissio oli vedonnut kyseisessä valituslautakunnassa kyseisten säännösten nojalla, ei ollut vedottu aikaisemmin. Tämän jälkeen se katsoi, että kyseiseen tavaramerkkiin sisältyi osa, jonka yleisö saattoi rinnastaa euron tunnuksen tai muiden tunnusten, kuten tähdistä muodostuvan puolikruunun, jotka ”tuovat mieleen ajatuksen Euroopan unionista”, identtiseen jäljennökseen. Lisäksi se totesi, että kun ”niiden palveluiden ja tavaroiden valikoima, jotka kuuluvat Euroopan unionin toimielinten ja muiden elinten toiminnan ja toimivallan alaan” otettiin huomioon, oli mahdollista, että nämä vastaavat kyseisen tavaramerkin kattamia tavaroita tai palveluita. Tässä tilanteessa se katsoi, ettei voitu sulkea pois sitä, että kohdeyleisö uskoo, että valittajan ja Euroopan unionin toimielinten ja elinten välillä on yhteys. Tätä vaikutelmaa vahvistaa sanaosa ”member of euro experts”, joka sen mukaan viittaa piiriin, jonka jäsenet on virallisesti hyväksytty. Valituslautakunta katsoi siis, että kyseinen tavaramerkki oli julistettava mitättömäksi asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdan perusteella ilman, että oli tarpeen ”arvioida muita perusteita, joihin mitättömäksi julistamista koskeva vaatimus perustuu”.

Asianosaisten vaatimukset

19 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen

— velvoittaa SMHV:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

20 SMHV vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

— hylkää kanteen

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

21 Kantaja vetoaa kanteensa tueksi kolmeen kanneperusteeseen.

22 Ensinnäkin hän väittää, ettei kyseisessä tavaramerkissä oleva euron tunnuksen kuva kuulu asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa kiellettyihin kuviin.

23 Toiseksi hän väittää, että vaikka kyseinen euron tunnuksen kuva olisi tällä tavalla kielletty, yhtäältä kyseisen tavaramerkin haltijan ja toisaalta talous- ja rahaliiton elinten tai yleisemmin Euroopan unionin elinten välillä ei olisi yhteyttä.

24 Kolmanneksi hän myöntää, että valituslautakunta on julistanut riidanalaisessa päätöksessä kyseisen tavaramerkin mitättömäksi pelkästään asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdan perusteella, mutta korostaa ”toissijaisesti” sitä, että kyseistä tavaramerkkiä ei voida julistaa mitättömäksi saman artiklan 1 kohdan g alakohdan säännösten perusteella.

Alustavat huomautukset

25 Asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Seuraavia merkkejä ei rekisteröidä:

– –

h) tavaramerkit, joita toimivaltaiset viranomaiset eivät ole hyväksyneet – – Pariisin yleissopimuksen – – 6 ter artiklan mukaisesti;

i) tavaramerkit, jotka sisältävät muita kuin Pariisin yleissopimuksen 6 ter artiklassa tarkoitettuja tunnuksia, tunnusmerkkejä tai vaakunoita, joilla on erityistä julkista merkitystä, jollei toimivaltainen viranomainen ole hyväksynyt niiden rekisteröintiä;

– –”

26 Asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan, vaikka rekisteröinnin esteet olisivat olemassa ainoastaan osassa [unionia].”

27 Pariisin yleissopimuksen 6 ter artiklan sanamuoto on seuraava:

”1)

a) [Tämän yleissopimuksen sopimuspuolet] sopivat siitä, että mikäli asianomaista lupaa ei ole saatu, [sopimuspuolina olevien] maiden vaakunoita, lippuja, muita valtion tunnuskuvia, sekä näissä maissa hyväksyttyjä virallisia tarkastus- ja takuumerkkejä sekä -leimoja tai muutakaan, mitä heraldiselta kannalta on pidettävä niiden jäljitelmänä, ei rekisteröidä tehtaan- tai kauppamerkiksi tai sellaisen osaksi ja että sellaiset suoritetut rekisteröinnit julistetaan mitättömiksi, sekä siitä, että sellaisten merkkien käyttö soveliain toimenpitein kielletään.

b) Edellä olevan a) kohdan määräyksiä sovelletaan myös sellaisten kansainvälisten, valtioidenvälisten järjestöjen vaakunoihin, lippuihin ja muihin tunnuskuviin, joiden jäseninä on yksi tai useampi [sopimuspuolena oleva] maa, sekä tällaisten järjestöjen nimien lyhennyksiin ja nimityksiin lukuun ottamatta niitä vaakunoita, lippuja, muita tunnuskuvia, nimien lyhennyksiä ja nimityksiä, jotka jo ovat sellaisten voimassa olevien kansainvälisten sopimusten kohteina, joiden tarkoituksena on turvata niiden suoja.

c) – – [Sopimuspuolina olevat] maat eivät ole velvollisia soveltamaan [edellä olevan b) kohdan] määräyksiä silloinkaan, kun edellä olevassa a) kohdassa mainittu käyttö tai rekisteröinti ei ole sen laatuista, että se yleisössä herättäisi käsityksen kyseisen järjestön ja vaakunoiden, lippujen, tunnuskuvien, nimien lyhennysten ja nimitysten välillä vallitsevasta yhteydestä, eikä silloin kun tämä käyttö tai rekisteröinti ei todennäköisesti ole sen luonteista, että se johtaisi yleisön harhaan käyttäjän ja järjestön välillä vallitsevan yhteyden suhteen.

– –

3) – –

b) Tämän artiklan 1 b) kohdan määräykset koskevat vain sellaisia kansainvälisten valtioidenvälisten järjestöjen vaakunoita, lippuja, muita tunnuskuvia, nimien lyhennyksiä ja nimityksiä, joista nämä järjestöt ovat toimittaneet luettelot [sopimuspuolina oleville] maille kansainvälisen toimiston välityksellä.

– –”

28 Edellä esitetystä seuraa, että asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan h alakohdassa, luettuna yhdessä Pariisin yleissopimuksen 6 ter artiklan, johon siinä viitataan, kanssa, suojataan kahta tunnuksien ryhmää.

29 Ensinnäkin kyseisessä säännöksessä kielletään valtioiden tunnusten rekisteröinti tavaramerkkien lisäksi myös tavaramerkkien osiksi siitä riippumatta, onko kyseiset tunnukset jäljennetty identtisellä tavalla vai onko kyse pelkästään jäljitelmistä heraldiselta kannalta (asia T-41/10, SIMS – École de ski internationale v. SMHV – SNMSF (esf école du ski français), tuomio 5.5.2011, 21 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa ja asia T-413/11, Welte-Wenu v. SMHV – komissio (EUROPEAN DRIVESHAFT SERVICES), tuomio 15.1.2013, 36 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

30 Sen määrittämiseksi, sisältääkö tavaramerkki tunnuksen jäljitelmän heraldiselta kannalta, on tarkasteltava kyseisen tunnuksen heraldista kuvausta. Keskivertokuluttaja, joka voi nähdä tavaramerkissä kyseisen tunnuksen jäljitelmän huolimatta eroista tietyissä heraldisissa yksityiskohdissa, ei kuitenkaan välttämättä havaitse kaikenlaisia kyseisen tavaramerkin ja tunnuksen välisiä eroja, joita heraldiikkaan erikoistunut henkilö havaitsee (edellä 29 kohdassa mainittu asia EUROPEAN DRIVESHAFT SERVICES, tuomion 37 kohta).

31 Toiseksi asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan h alakohdassa kielletään tavaramerkin, joka sisältää kansainvälisen valtioidenvälisen järjestön tunnuksen jäljennöksen tai jäljitelmän heraldiselta kannalta, rekisteröinti silloin, kun kyseisestä tunnuksesta on ilmoitettu Pariisin yleissopimuksen osapuolina oleville valtioille WIPOn kansainvälisen toimiston välityksellä. Kyseistä kieltoa voidaan kuitenkin soveltaa ainoastaan Pariisin yleissopimuksen 6 ter artiklan 1 kappaleen c kohdassa tarkoitetussa tapauksessa eli silloin, kun kyseinen tavaramerkki kokonaisuutena tarkasteltuna herättää yleisössä mielikuvan yhtäältä sen haltijan tai sen käyttäjän ja toisaalta kyseisen kansainvälisen valtioidenvälisen järjestön välisestä yhteydestä tai johtaa yleisöä harhaan tällaisen yhteyden suhteen (ks. vastaavasti edellä 29 kohdassa mainittu asia EUROPEAN DRIVESHAFT SERVICES, tuomion 59 kohta).

32 Asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa kielletään sellaisten tavaramerkkien rekisteröinti, jotka sisältävät muita kuin saman asetuksen 7 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettuja tunnuksia eli muita kuin sellaisia valtioiden tai kansainvälisten valtioidenvälisten järjestöjen tunnuksia, joista ilmoitetaan säännönmukaisesti Pariisin yleissopimuksen osapuolina oleville valtioille, kun yhtäältä kyseisillä tunnuksilla on erityistä julkista merkitystä ja toisaalta toimivaltainen viranomainen ei ole hyväksynyt kyseistä rekisteröintiä.

33 On määritettävä, sovelletaanko kyseisessä säännöksessä myönnettyyn suojaan samoja edellytyksiä kuin asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitetuille tunnuksille myönnettyyn suojaan.

34 Tässä yhteydessä on ensinnäkin todettava, että asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa ei rajoiteta nimenomaisesti siinä säädetyn kiellon, joka koskee tavaramerkkejä, joihin sisältyy tunnuksen identtinen jäljennös, soveltamisalaa. Kyseisen säännöksen sanamuoto mahdollistaa sen, että kyseistä säännöstä voidaan tulkita siten, että siinä kielletään tunnuksen identtisen jäljennöksen lisäksi myös tunnuksen jäljitteleminen tavaramerkissä. Jos tällaiseen tulkintaan ei päädyttäisi, myös asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdan tehokas vaikutus vähenisi huomattavasti: olisi riittävää, että tunnusta olisi muutettu hieman, jopa sellaisella tavalla, jota henkilö, joka ei ole erikoistunut heraldiikkaan, ei havaitse, jotta se voitaisiin rekisteröidä tavaramerkiksi tai tavaramerkin osaksi.

35 Toiseksi on korostettava, että unionin lainsäätäjä ei ole lainkaan täsmentänyt, että ainoastaan tavaramerkin, joka koostuu yksinomaan tunnuksesta, rekisteröinti voidaan asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdan nojalla kieltää. Kun asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa on käytetty verbiä ”sisältää”, siinä on ilmaistu, että muiden kuin asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettujen tunnusten käyttäminen on kyseisessä säännöksessä säädetyin edellytyksin kielletty tavaramerkkinä mutta myös tavaramerkin osana. Tämä sopii lisäksi yhteen kyseisen säännöksen, jonka tarkoituksena on mahdollisimman kattavan tunnusten, joihin siinä viitataan, suojelun turvaaminen, tehokkaan vaikutuksen kanssa.

36 Edellä 34 ja 35 kohdassa esitetyistä seikoista seuraa, että on katsottava, että asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa kielletään muiden kuin saman asetuksen 7 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettujen tunnusten rekisteröinti tavaramerkeiksi tai tavaramerkkien osiksi siitä riippumatta, ovatko kyseiset tunnukset näiden tunnusten identtisiä jäljennöksiä vai ovatko ne pelkästään jäljitelmiä.

37 Tällainen kielto ei kuitenkaan ole ehdoton.

38 Kuten edellä 31 kohdassa on todettu, tässä yhteydessä kansainvälisten valtioidenvälisten järjestöjen tunnuksia, joista ilmoitetaan säännönmukaisesti Pariisin yleissopimuksen osapuolina oleville valtioille, suojataan asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan h alakohdassa, kun kyseinen tavaramerkki kokonaisuutena tarkasteltuna herättää yleisössä mielikuvan yhtäältä sen haltijan tai sen käyttäjän ja toisaalta kyseisen kansainvälisen valtioidenvälisen järjestön välisestä yhteydestä. Jos asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa myönnetty suoja voisi tulla kyseeseen myös silloin, kun viimeksi mainittu ehto ei täyttyisi, se olisi laajempi kuin suoja, joka saman artiklan 1 kohdan h alakohdassa myönnetään kansainvälisten valtioidenvälisten järjestöjen tunnuksille, joista ilmoitetaan säännönmukaisesti Pariisin yleissopimuksen osapuolina oleville valtioille.

39 Mikään ei kuitenkaan viittaa siihen, että unionin lainsäätäjä olisi halunnut myöntää asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa tarkoitetuille tunnuksille laajemman suojan kuin saman asetuksen 7 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitetuille tunnuksille, joten asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa myönnetty suoja ei voi olla laajempi kuin saman

asetuksen 7 artiklan 1 kohdan h alakohdassa myönnetty suoja (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-202/08 P ja C-208/08 P, American Clothing Associates v. SMHV ja SMHV v. American Clothing Associates, tuomio 16.7.2009, Kok., s. I-6933, 80 kohta).

40 Näin ollen on katsottava, että asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa tarkoitetuille tunnuksille myönnettyä suojaa voidaan soveltaa ainoastaan silloin, kun edellä 38 kohdassa mainittu edellytys täyttyy, eli kun tällaisen tunnuksen sisältävä tavaramerkki on kokonaisuutena tarkasteltuna omiaan johtamaan yleisöä harhaan yhtäältä sen haltijan tai sen käyttäjän ja toisaalta viranomaisen, johon kyseisessä tunnuksessa viitataan, välisen yhteyden suhteen.

41 Kantajan esittämiä kolmea kanneperustetta on tarkasteltava näiden alustavien huomautusten valossa.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdan soveltamisalan ymmärtämistä väärin

42 Ensisijaisesti esittämässään, ensimmäisessä kanneperusteessa kantaja väittää, ettei kyseisessä tavaramerkissä oleva euron tunnuksen kuva kuulu asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa kiellettyihin kuviin. Tämä kanneperuste jakautuu neljään osaan.

Ensimmäinen osa

43 Kantaja väittää, että ”ainoastaan tunnukset, joita koskeva suoja perustuu sopimukseen, joiden osapuolina kaikki sopimuspuolet ovat, kuuluvat [asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdan] soveltamisalaan”. Koska Euroopan unionin jäsenvaltiot ”eivät [kaikki] kuulu [Euroopan] rahaliittoon”, euron tunnus ei ”kuulu” asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdan soveltamisalaan.

44 Tässä yhteydessä on muistutettava, että asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa suojataan muita kuin saman asetuksen 7 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettuja tunnuksia eli muita kuin valtioiden ja kansainvälisten valtioidenvälisten järjestöjen tunnuksia, joista ilmoitetaan säännönmukaisesti Pariisin yleissopimuksen osapuolina oleville valtioille, kunhan kyseisillä tunnuksilla on erityistä julkista merkitystä. Kun kyseisen säännöksen laaja sanamuoto otetaan huomioon, on katsottava, että kyseisellä säännöksellä suojataan kansainvälisten valtioidenvälisten järjestöjen tunnusten, joista ei ole ilmoitettu Pariisin yleissopimuksen osapuolina oleville valtioille, lisäksi myös tunnuksia, joilla ei kuvailla kansainvälisen valtioidenvälisen järjestön toimintaa kokonaisuudessaan mutta joilla on kuitenkin erityinen yhteys johonkin kyseisen toiminnan osaan. Se, että tunnuksella on yhteys johonkin kansainvälisen valtioidenvälisen järjestön toiminnan osaan, nimittäin riittää osoittamaan, että sen suojelulla on julkista merkitystä.

45 Edellisessä kohdassa esitetyn perusteella on katsottava, että asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa suojataan sillä varauksella, että kyseisessä säännöksessä asetetut muut edellytykset täyttyvät, etenkin Euroopan unionin tunnuksia sellaisinaan, mutta myös tunnuksia, joissa tuodaan esiin ainoastaan jokin Euroopan unionin toiminta-aloista.

46 Lisäksi asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 2 kohdassa säädetään, että kyseisen artiklan 1 kohtaa sovelletaan, vaikka rekisteröinnin esteet olisivat olemassa ainoastaan osassa Euroopan unionia. Näin ollen on ymmärrettävä, että julkista merkitystä, johon saman asetuksen 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa viitataan, ei tarvitse välttämättä todeta koko unionin alueella. On riittävää, että sitä on osassa unionin aluetta. Tässä tilanteessa on katsottava, että kyseisen asetuksen 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa suojataan muun muassa kaikkia tunnuksia, joilla ei kuvailla unionia kokonaisuudessaan mutta jotka liittyvät unionin toimintaan, ja näin on, vaikka kyseinen toiminta koskisi ainoastaan tiettyjä Euroopan unionin jäsenvaltioita.

47 Tässä yhteydessä SEU 3 artiklan 4 kohdassa määrätään, että ”unioni perustaa talous- ja rahaliiton, jonka rahayksikkö on euro”. Euron tunnus on siis epäilemättä Euroopan unionin toiminnan tunnus. Näin ollen pelkästään sen perusteella, että tiettyjen Euroopan unionin jäsenvaltioiden rahayksikkö ei ole euro, ei voida päätellä, että kyseinen tunnus, jonka osalta asiakirja-aineistossa ei ole mitään, mikä osoittaisi, että siitä olisi ilmoitettu säännönmukaisesti Pariisin yleissopimuksen osapuolina oleville valtioille, ei kuulu asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa käyttöön otetun suojan alaan.

48 Yrittäessään kyseenalaistaa kyseisen päätelmän kantaja esittää kolme väitettä.

49 Ensinnäkin hän väittää, että SMHV myönsi nimenomaisesti sen ”Manual of Trade Mark Practicessa” (jäljempänä SMHV:n ohjekirja), joka on julkaistu ainoastaan englanniksi, (B osan, jonka otsikko on ”Examination”, 7.8.3.3.a kohta), että asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa suojattiin ainoastaan edellä 43 kohdassa mainittuja tunnuksia. Aluksi on kuitenkin huomattava, että SMHV:n ohjekirjan ohjeita, joihin siis vedotaan, ei missään tapauksessa enää sovellettu riidanalaisen päätöksen tekopäivänä. Toiseksi ja ennen kaikkea niihin vetoaminen on tehotonta. SMHV:n ohjekirja on ainoastaan sellaisten menettelytapojen kodifikaatio, joita kyseinen virasto itse ehdottaa itselleen noudatettaviksi. Näin ollen sen ohjeita ei voida asettaa etusijalle asetuksen N:o 207/2009 säännöksiin nähden eivätkä ne voi myöskään muuttaa unionin tuomioistuinten tulkintaa kyseisistä säännöksistä. Päinvastoin ohjeita on luettava asetuksen N:o 207/2009 säännösten mukaisesti (asia T-523/10, Interkobo v. SMHV – XXXLutz Marken (my baby), tuomio 27.6.2012, 29 kohta).

50 Toiseksi kantaja väittää, että SMHV on tehnyt tähän mennessä ainoastaan yhden päätöksen, jossa mainitaan, että asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdan säännöksissä suojataan euron tunnusta. Tällä ei kuitenkaan voi selvästikään olla mitään vaikutusta siihen, miten kyseisiä säännöksiä on tulkittava.

51 Kolmanneksi kantaja väittää, että SMHV ei ole myöntänyt asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa myönnettyä suojaa ”muille merkittäville tunnuksille, kuten kansainväliselle tunnukselle, jolla tunnistetaan kierrätettävä tuote”. Valituslautakuntien päätösten laillisuutta on kuitenkin arvioitava yksinomaan asetuksen N:o 207/2009 ja muiden asiaan sovellettavien säännösten perusteella, sellaisina kuin unionin tuomioistuimet ovat niitä tulkinneet, eikä SMHV:n aikaisemman päätöksentekokäytännön perusteella (asia C-412/05 P, Alcon v. SMHV, tuomio 26.4.2007, Kok., s. I-3569, 65 kohta ja asia T-435/11, Universal Display v. SMHV (UniversalPHOLED), tuomio 2.5.2012, 37 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa) varsinkaan, kun kantaja ei mainitse, miten ”kansainvälistä tunnusta, jolla tunnistetaan kierrätettävä tuote,” koskevaa SMHV:n omaksumaa ratkaisua voidaan soveltaa nyt käsiteltävään asiaan.

52 Kanneperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä.

Toinen osa

53 Kantaja toteaa, että ”yleisö pitää [euron tunnusta] tavallisesti pelkkänä valuuttamerkkinä”. Vaikka kanneperusteen ensimmäinen osa olisi hylättävä, kyseistä tunnusta ei näin ollen voitaisi hänen mukaansa suojata asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i artiklassa valuuttamerkkinä.

54 Lisäksi hän väittää, että komissio on euron tunnuksen käytöstä annetussa tiedonannossa ”nimenomaisesti sallinut [euron] tunnuksen käytön osoituksena valuutasta”.

55 Euron tunnusta eli tunnusta, joka liittyy Euroopan unionin toiminta-alaan, ei kuitenkaan voida ensinnäkään mitenkään sulkea asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdan soveltamisalan ulkopuolelle pelkästään sillä perusteella, että se on ”valuuttamerkki”. Toiseksi euron tunnuksen käytöstä annetussa tiedonannossa ei sallita sitä, että euron tunnuksen jäljennöstä tai jäljitelmää

käytetään tavaramerkkinä tai tavaramerkin osana. Kyseisessä asiakirjassa komissio nimittäin tyytyy kehottamaan ”kaikkia valuutan käyttäjiä käyttämään [euron] tunnusta aina, kun tarvitaan selvästi erottuva merkki viittaamaan euromääräisiin rahasummiin esim. hinnastoissa ja laskuissa, sekeissä ja muissa laillisissa maksuvälineissä”.

56 Kanneperusteen toinen osa on näin ollen hylättävä.

Kolmas osa

57 Kantaja väittää, että valituslautakunta teki oikeudellisen virheen, kun se katsoi, että asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa ei suojattu tunnuksia pelkästään niiden identtisiä jäljennöksiä vastaan vaan myös niiden jäljitelmiä vastaan.

58 Hän esittää tässä yhteydessä kolme väitettä.

59 Ensinnäkin hän väittää, että valituslautakunta poikkesi SMHV:n ohjekirjassa (B osan, jonka otsikko on ”Examination”, 7.8.3.3.b kohta) omaksutusta asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdan tulkinnasta.

60 Toiseksi hän toteaa, että edellä 39 kohdassa mainituissa yhdistetyissä asioissa American Clothing Associates vastaan SMHV ja SMHV vastaan American Clothing Associates annetun tuomion 80 kohdassa esitetyistä seikoista ilmenee, että asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdan soveltamisala on suppeampi kuin saman asetuksen 7 artiklan 1 kohdan h alakohdan soveltamisala.

61 Kolmanneksi hän väittää, että valituslautakunta ei ottanut huomioon asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdan sanamuotoa. Siitä, että kyseisessä säännöksessä käytetään verbiä ”sisältää”, nimittäin ilmenee selvästi, että kyseinen säännös koskee ainoastaan tunnusten identtisiä jäljennöksiä. Kyseinen sanamuoto poikkeaa asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan h alakohdan, jossa viitataan Pariisin yleissopimuksen 6 ter artiklaan, sanamuodosta.

62 Kantaja kuitenkin erehtyy asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa myönnetyn suojan laajuuden suhteen: kuten edellä 34 kohdassa on todettu, kyseisessä säännöksessä kielletään tavaramerkkien, joihin sisältyy muita kuin saman asetuksen 7 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettuja tunnuksia, rekisteröinti myös silloin, kun kyseiset tunnukset eivät ole tarkkoja jäljennöksiä vaan ovat pelkästään jäljitelmiä.

63 Lisäksi on yhtäältä huomattava, että kantaja ei voi vedota SMHV:n ohjekirjaan muuttaakseen kyseiselle säännökselle annettavaa merkitystä (ks. edellä 49 kohta). Toisaalta on todettava, että hän on tulkinnut virheellisesti edellä 39 kohdassa mainituissa yhdistetyissä asioissa American Clothing Associates vastaan SMHV ja SMHV vastaan American Clothing Associates annetun tuomion 80 kohtaa: siinä ei ole mainittu, että asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan h alakohdan säännöksissä myönnetty suoja on väistämättä laajempi kuin saman artiklan i alakohdan säännöksissä myönnetty suoja, vaan siinä on ainoastaan mainittu, että h alakohdassa säädetty suoja on ainakin yhtä laaja kuin i alakohdassa säädetty suoja.

64 Tässä tilanteessa on katsottava, että valituslautakunta ei tehnyt virhettä, kun se täsmensi riidanalaisen päätöksen 28 kohdassa, että asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa tarkoitettujen tunnusten identtistä jäljentämistä ”ei nimenomaisesti edellyte[tty] kyseisen artiklan sanamuodossa”.

65 Kanneperusteen kolmas osa on näin ollen hylättävä.

Neljäs osa

66 Valituslautakunta katsoi riidanalaisen päätöksen 29–31 kohdassa, että kyseiseen tavaramerkkiin sisältyi euron tunnuksen kuva, joka ei vastannut täysin kyseistä tunnusta mutta jonka yleisö saattoi sekoittaa kyseisen tunnuksen ”identtiseen jäljennökseen”.

67 Kantaja väittää, että valituslautakunta teki virheen todetessaan näin. Hänen mukaansa kyseinen tavaramerkki ei nimittäin sisällä euron tunnuksen ”identtistä” jäljennöstä vaan pelkästään euron tunnuksen ”muutetun” kuvan. Kyseisen kuvan väri ei ole sama kuin euron tunnuksen väri, sellaisena kuin sitä on kuvailtu euron tunnuksen käytöstä annetussa tiedonannossa. Toisin kuin kyseiseen tunnukseen, siihen sisältyy eri värisävyjä. Lisäksi siihen on ”sulautettu” kirjain ”e”. Lopuksi sen alakaari on pidempi kuin kyseisen tunnuksen alakaari.

68 Näin ollen kantaja vetoaa edellisessä kohdassa toistetuissa väitteissä siihen, että valituslautakunta teki virheen, kun se katsoi, että kyseiseen tavaramerkkiin sisältyi euron tunnuksen ”identtinen” jäljennös.

69 Tällaiset väitteet perustuvat kuitenkin virheelliseen lähtökohtaan. Riidanalaisen päätöksen 29 kohdan ensimmäisestä virkkeestä ja kyseisen päätöksen yleisestä rakenteesta nimittäin ilmenee, että valituslautakunta ei katsonut, että kyseiseen tavaramerkkiin sisältyi euron tunnuksen identtinen jäljennös, vaan totesi, että kyseiseen tavaramerkkiin sisältyi kyseisen tunnuksen jäljitelmä, joka oli lisäksi niin tarkka, että asiaan perehtymättömät henkilöt saattoivat sekoittaa sen kyseisen tunnuksen identtiseen jäljennökseen. Jos valituslautakunnan tarkoituksena olisi ollut todeta, että kyseiseen tavaramerkkiin sisältyi euron tunnuksen identtinen jäljennös, se ei nimittäin olisi vaivautunut toteamaan riidanalaisen päätöksen 28 kohdassa, että asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa kiellettiin muiden kuin asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettujen tunnusten identtisten jäljennösten lisäksi myös kyseisten tunnusten jäljitelmät. Valituslautakunta ei myöskään tuonut riidanalaisen päätöksen 29 kohdassa esiin ”eroa”, joka sen mukaan olisi olemassa euron tunnuksen ja sen, miten se on esitetty kyseisessä tavaramerkissä, välillä.

70 Joka tapauksessa on todettava, että vaikka kantaja olisi väittänyt, että valituslautakunta oli tehnyt virheen, kun se katsoi, että kyseiseen tavaramerkkiin sisältyi euron tunnuksen jäljitelmä, hänen väitteensä olisi hylättävä.

71 Yhtäältä kyseisessä tavaramerkissä olevan euron tunnuksen kuvan ja toisaalta kyseisen tunnuksen väliset erot eivät nimittäin ole niin suuria, että kyseistä kuvaa ei voitaisi pitää jäljitelmänä.

72 Ensiksi on todettava, että kyseisessä tavaramerkissä esitetyn tunnuksen mittasuhteet eivät tosin vastaa täysin euron tunnuksen käytöstä annetussa tiedonannossa vahvistettuja mittasuhteita: kyseinen tunnus sisältää etenkin pidemmän alakaaren kuin euron tunnus, sellaisena kuin sitä on kuvailtu kyseisessä tiedonannossa. Keskivertokuluttaja ei kuitenkaan välttämättä havaitse kyseistä eroa, jonka heraldiikkaan erikoistunut henkilö voi havaita.

73 Vaikka toiseksi sen väri muuttuu asteittain oranssiksi ja kantajan mukaan jopa ”ruskehtavaksi”, kyseinen väri pysyy hallitsevasti keltaisena. Lisäksi sen pohja on sininen euron tunnuksen käytöstä annetussa tiedonannossa määrätyllä tavalla.

74 Kolmanneksi kyseisessä tavaramerkissä esitetty tunnus on sijoitettu kirjaimen ”e” viereen. Siihen ei ole kuitenkaan – toisin kuin kantaja väittää – ”sulautettu” kyseistä kirjainta siten, että sitä ei voida erottaa kyseisestä kirjaimesta.

75 Tästä seuraa, että ensimmäinen kanneperuste on hylättävä kokonaisuudessaan.

Toinen kanneperuste, joka koskee Pariisin yleissopimuksen 6 ter artiklan 1 kappaleen c kohdassa asetetun edellytyksen virheellistä soveltamista

76 Kuten edellä 39 kohdassa on todettu, Pariisin yleissopimuksen 6 ter artiklan 1 kappaleen c kohdassa asetettua edellytystä sovelletaan soveltuvin osin, kun on kyse asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa tarkoitetuista tunnuksista.

77 Näin ollen kyseisille tunnuksille myönnetty suoja voi tulla kyseeseen ainoastaan silloin, kun tällaisen tunnuksen sisältävä tavaramerkki on kokonaisuutena tarkasteltuna omiaan johtamaan yleisöä harhaan yhtäältä sen haltijan tai sen käyttäjän ja toisaalta viranomaisen, johon kyseisessä tunnuksessa viitataan, välisen yhteyden suhteen.

78 Kyseistä suojaa sovelletaan näin ollen etenkin silloin, kun kyseinen tavaramerkki johtaa kuluttajaa harhaan kyseisen tavaramerkin kattamien tavaroiden tai palveluiden alkuperän suhteen siten, että se saa aikaan sen, että kuluttaja luulee, että ne ovat peräisin viranomaiselta, johon tunnuksessa, jonka jäljennöksen tai jäljitelmän kyseinen tavaramerkki sisältää, viitataan. Sitä sovelletaan kuitenkin myös silloin, kun yleisö saattaa luulla sen takia, että kyseisessä tavaramerkissä on tällainen tunnuksen jäljennös tai jäljitelmä, että viranomainen, johon kyseisessä tunnuksessa viitataan, on hyväksynyt tai taannut kyseiset tavarat tai palvelut tai että ne liittyvät kyseiseen viranomaiseen muulla tavalla (ks. analogisesti edellä 29 kohdassa mainittu asia EUROPEAN DRIVESHAFT SERVICES, tuomion 61 kohta).

79 Toisessa kanneperusteessaan kantaja väittää toissijaisesti, että vaikka valituslautakunta sovelsi perustellusti Pariisin yleissopimuksen 6 ter artiklan 1 kappaleen c kohtaa analogisesti, se kuitenkin sovelsi kyseistä määräystä virheellisesti nyt käsiteltävän asian tosiseikkoihin.

Ensimmäinen osa

80 Riidanalaisen päätöksen 40–44 kohdasta ilmenee, että valituslautakunta katsoi, että euron tunnuksessa viitattiin Euroopan unioniin.

81 Tämän kanneperusteen ensimmäisessä osassa kantaja riitauttaa kyseisen arvioinnin paikkansapitävyyden. Hän esittää tässä yhteydessä kaksi väitettä.

82 Ensinnäkin kantaja väittää, että euron tunnuksessa ei viitata mihinkään järjestöön. Hänen mukaansa yleisö pitää kyseistä tunnusta pelkkänä osoituksena valuutasta.

83 Tätä tukee ”kaikkien kuluttajien jokapäiväinen kokemus”; kyseiset kuluttajat voivat ”tunnistaa [euron tunnuksen] ’jokaisessa kadunkulmassa’ käytävässä kaupankäynnissä ajattelematta lainkaan sen takia Euroopan rahaliittoa”. Euron tunnus on näin ollen täysin neutraali valuuttamerkki samaan tapaan kuin Yhdysvaltain dollarin tunnus tai Englannin punnan tunnus. Lisäksi yleisö on tottunut logoihin, joissa – kuten nyt käsiteltävässä asiassa – esitetään ”muutettuna” euron tunnus, eikä yleisö yhdistä niitä välittömästi Euroopan unionin toimielimiin ja muihin elimiin.

84 Toiseksi kantaja väittää, että vaikka unionin yleinen tuomioistuin katsoisi, että euron tunnus liittyy ”järjestöön, joka on [kyseisen tunnuksen] ’takana’”, olisi katsottava, että kyseinen järjestö ei ole Euroopan unioni kokonaisuudessaan vaan pelkästään ”Euroopan rahaliitto”.

85 Kantajan mukaan euron tunnus ”liittyy korkeintaan rahaliiton toimintaan talouspolitiikan alalla eikä – mahdolliseen – Euroopan unionin toimintaan yleisesti, joka kuuluu kuitenkin lähtökohtaisesti ainoastaan lainsäädännön/politiikan alaan”.

86 Kuten edellä 47 kohdassa on kuitenkin täsmennetty, SEU 3 artiklan 4 kohdassa määrätään, että ”unioni perustaa talous- ja rahaliiton, jonka rahayksikkö on euro”. Kyseisen artiklan sanamuodosta ilmenee, että siitä huolimatta, että euron tunnus on valuuttamerkki, siinä viitataan erityiseen oikeushenkilöön eli Euroopan unioniin.

87 Se, että euron tunnuksessa viitataan erityisesti talous- ja rahaliittoon, ei ole millään tavalla esteenä edellisessä kohdassa esitetylle päätelmälle. Talous- ja rahaliitto, jota muun muassa EUT-sopimuksen kolmannen osan VIII osasto koskee ja johon kantaja näyttää viittaavan, kun hän käyttää ilmaisua ”Euroopan rahaliitto”, nimittäin vastaa yhtä Euroopan unionin toiminta-alaa. Lisäksi talous- ja rahaliitto ei ole Euroopan unioniin nähden itsenäinen oikeushenkilö.

88 Ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä.

89 Yrittäessään kyseenalaistaa kyseisen päätelmän kantaja väittää, että ”tutkintaa, joka koskee – – unionia kokonaisuudessaan, ei voida suorittaa [Euroopan unionin] lipun, – – jota [asetuksen N:o 207/2009] 7 artiklan 1 kohdan h alakohta koski ja jota [valituslautakunta] ei pi[tänyt] merkityksellisenä, avulla”. Hänen mukaansa ”sen toteaminen, että [kyseinen] tavaramerkki ei saa yleisössä aikaan minkäänlaisia mielleyhtymiä – – unioniin tai sen [lippuun], ja tämän jälkeen tällaisen – – mielleyhtymän toteaminen [euron] tunnuksen kautta – – merkitsisi [nimittäin kyseisen säännöksen] absurdia kiertämistä”.

90 Vaikka se, että kyseiseen tavaramerkkiin ei sisälly asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan h alakohdassa suojatun tunnuksen identtistä jäljennöstä tai kyseisen tunnuksen jäljitelmää, näytettäisiin toteen, ei kuitenkaan voitaisi sulkea pois sitä, että kyseinen tavaramerkki sisältää erillisen tunnuksen, jota suojataan saman asetuksen 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa. Tässä tilanteessa se, että valituslautakunta totesi riidanalaisessa päätöksessä, että asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohtaa oli rikottu, ei voi missään tapauksessa sellaisenaan merkitä kyseisen artiklan 1 kohdan h alakohdan säännösten kiertämistä.

Toinen osa

91 Valituslautakunta katsoi riidanalaisen päätöksen 42 kohdassa, että ”kun niiden palveluiden ja tavaroiden laaja valikoima, jotka kuuluvat Euroopan unionin toimielinten ja muiden elinten toiminnan ja toimivallan alaan, otetaan huomioon, on mahdollista todeta, että nämä ja [kyseisen] tavaramerkin rekisteröinnin kattamat palvelut ja tavarat ovat päällekkäisiä”.

92 Kantaja väittää, että vaikka tämän kanneperusteen ensimmäinen osa hylättäisiin, unionin yleinen tuomioistuin ei voisi olla toteamatta, että edellisessä kohdassa esitetyt seikat ovat paikkansapitämättömiä. Hänen mukaansa ”Euroopan rahaliiton” ja Euroopan unionin toiminta-alat eivät ”liity millään tavalla objektiivisesti [kyseisen tavaramerkin kattamiin] tavaroihin ja palveluihin”. Näin ollen ei ole mahdollista, että yleisö yhdistää kyseisen tavaramerkin haltijan ”Euroopan rahaliittoon” tai Euroopan unioniin.

93 Havainnollistaakseen näkemystään kantaja väittää, että on selvää, että luokkaan 9 kuuluvat ”tietovälineet ja tallennusvälineet” ja luokkaan 16 kuuluvat ”painotuotteet” sekä luokkaan 44 kuuluvat ”lääkinnälliset palvelut ja eläinlääkintäpalvelut” ja ”terveyden- ja kauneudenhoitopalvelut ihmisille ja eläimille”, luokkaan 41 kuuluvat ”henkilöstökoulutusta koskevat ohjelmat (koulutus ja jatkokoulutus)” ja luokkaan 42 kuuluva ”tietojen käsittelyyn tarkoitettujen ohjelmien luominen” eivät kuulu ”Euroopan rahaliiton” toiminta-alaan.

94 Hän lisää, että yleisö ei voi yhdistää luokkiin 35 ja 36 kuuluvia palveluita, kuten ”liiketoimintaan liittyvää neuvontaa”, ”rahatalousasioita” ja ”raha-asioita”, ”Euroopan rahaliittoon”, ”jonka jäsenet eivät – – voi olla yksityisiä yrityksiä”, eikä Euroopan unioniin, ”joka [ei toimi] yksityisenä yrityskonsulttina ja taloudellisena neuvonantajana”. Yleisö on nimittäin kyseisten palvelujen suhteen erityisen tarkkaavainen intressinsä, joka sillä on ”varojensa sijoittamise[en] ja tuottamaan saamise[en]”, takia.

95 Kyseinen väite on joka tapauksessa hylättävä.

96 Aluksi on yhtäältä korostettava sitä, että toisin kuin kantaja antaa ymmärtää, euron tunnuksessa viitataan Euroopan unioniin kokonaisuudessaan eikä pelkästään ”talous- ja rahaliittoon”, joka on ainoastaan yksi sen toiminta-aloista (ks. edellä 87 kohta). Näin ollen valituslautakunta vertaili perustellusti kyseisen tavaramerkin kattamia tavaroita ja palveluita ja kokonaisuutena tarkastellun Euroopan unionin toiminta-aloja.

97 Kuten edellä 78 kohdasta ilmenee, toisaalta asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdassa säädettyä suojaa sovelletaan myös silloin, kun tavaramerkki ei johda kuluttajaa harhaan kyseisen tavaramerkin kattamien tavaroiden tai palveluiden alkuperän suhteen mutta saa aikaan sen, että yleisö luulee, että viranomainen, johon sen ymmärtämässä tunnuksessa viitataan, on hyväksynyt tai taannut kyseisen tavaramerkin kattamat tavarat tai palvelut tai että ne liittyvät kyseiseen viranomaiseen muulla tavalla.

98 Tässä tilanteessa valituslautakunta katsoi perustellusti, että alojen, joilla unioni on toimivaltainen, moninaisuuden takia ei voida sulkea pois sitä, että yleisö katsoo, että kyseisen tavaramerkin kattamat tavarat ja palvelut kuuluvat alaan, jolla unioni on jo ryhtynyt toimiin.

99 Lisäksi on ensinnäkin korostettava sitä, että luokkaan 9 kuuluvat ”tietovälineet ja tallennusvälineet” ja luokkaan 42 kuuluva ”tietojen käsittelyyn tarkoitettujen ohjelmien luominen” liittyvät ”teknologiseen kehittämiseen”, joka on EUT-sopimuksen kolmannen osan XIX osastossa tarkoitettu unionin toiminta-ala, ja SEUT 16 artiklan 1 kohdassa mainittuun unionin toimintaan henkilötietojen suojan alalla. Toiseksi luokkaan 16 kuuluvat ”painotuotteet” kuuluvat alaan, jolla unioni on jo ryhtynyt toimiin, ainakin Euroopan unionin julkaisutoimiston toiminnan kautta. Kolmanneksi luokkaan 44 kuuluvat ”lääkinnälliset palvelut ja eläinlääkintäpalvelut” ja ”terveyden- ja kauneudenhoitopalvelut ihmisille ja eläimille” liittyvät ”kansanterveyteen”, joka on ala, jota on käsitelty EUT-sopimuksen kolmannen osan XIV osastossa ja jonka puitteissa voidaan SEUT 168 artiklan 4 kohdan b alakohdan määräysten nojalla toteuttaa ”eläinlääkintä- ja kasvinsuojelualalla toimenpiteitä, joiden välittömänä tarkoituksena on kansanterveyden suojeleminen”. Neljänneksi luokkaan 41 kuuluvat ”henkilöstökoulutusta koskevat ohjelmat (koulutus ja jatkokoulutus)” voivat kuulua kyseisen osan XII osastossa mainittuihin ”koulutuksen” tai ”ammatillisen koulutuksen” aloihin. Viidenneksi luokkiin 35 ja 36 kuuluvat palvelut, kuten ”liiketoimintaan liittyvä neuvonta”, ”rahatalousasiat” ja ”raha-asiat”, tuovat väistämättä mieleen kyseessä olevasta yleisöstä riippumatta ”talous- ja rahapolitiikan”, jota EUT-sopimuksen kolmannen osan VIII osasto koskee.

Kolmas osa

100 Kantaja väittää, että kyseinen tavaramerkki ei saa aikaan sitä, että yleisö luulee, että yhtäältä sen haltijan ja toisaalta ”Euroopan rahaliiton, johon [viimeksi mainittu] ei voi kuulua sen takia, että se on yksityinen yritys”, tai yleisemmin Euroopan unionin välillä on yhteys.

101 Vaikka euron tunnus yhdistettäisiin Euroopan unioniin, kyseisessä tavaramerkissä oleva kyseisen tunnuksen kuva ei nimittäin olisi hänen mukaansa hallitseva. Näin ollen kyseistä tavaramerkkiä on tarkasteltava kokonaisuutena sen ratkaisemiseksi, onko sen haltijan ja Euroopan unionin välillä yhteys.

102 Kyseisestä tarkastelusta kuitenkin ilmenee hänen mukaansa, että tällaista yhteyttä ei voida näyttää toteen.

103 Ensinnäkin kyseisen tavaramerkin sinisen taustan ”särkee valkoinen suorakulmio, joka sisältää sanat ’member of’, ja sanat ’euro experts’, jotka ovat myös valkoisia”.

104 Toiseksi euron tunnuksen kuvaan on ”sulautettu” kirjain ”e” ”kullanvärisin (ruskehtaviksi muuttuvin) sävyin, jotka erottuvat selvästi ’€’:n virallisen merkin yhtenäisestä vaaleankeltaisesta väristä”. Lisäksi ”sen takia, että väri tummenee, huomio kiinnittyy enemmän ’e’:hen kuin [euron tunnuksen kuvaan].”

105 Kolmanneksi ”puolikuun muotoiseksi asetellut tähdet eivät [ole] osoitus rahaliitosta – eivätkä myöskään Euroopan unionista kokonaisuudessaan”. Kyseiset tähdet eivät nimittäin voi tuoda mieleen ”Euroopan lippua”, ”sillä – – yleinen asiayhteys on jo etäällä EU:n ajatuksesta ja puoliympyrässä ei esitetä oikein ’yhtenäisyyden’ keskeistä sanomaa”.

106 Tämä väite ei voi menestyä.

107 On totta, että – kuten kantaja väittää – asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohtaa sovellettaessa on tarkasteltava kyseistä tavaramerkkiä kokonaisuutena, koska kyseisen tavaramerkin muut osat voivat saada aikaan sen, että kun sitä tarkastellaan kokonaisuutena, se ei ole omiaan herättämään yleisössä mielikuvaa yhtäältä sen haltijan tai sen käyttäjän ja toisaalta viranomaisen, joka on kyseiseen tavaramerkkiin sisältyvän tunnuksen haltija tai käyttäjä, välisestä yhteydestä eikä johtamaan yleisöä harhaan tässä yhteydessä (ks. analogisesti edellä 29 kohdassa mainittu asia EUROPEAN DRIVESHAFT SERVICES, tuomion 59 kohta).

108 Kuten valituslautakunta totesi riidanalaisen päätöksen 40–44 kohdassa, kyseisen tavaramerkin tarkastelusta kokonaisuutena kuitenkin nimenomaisesti ilmenee, että kyseinen tavaramerkki herättää yleisössä mielikuvan sen haltijan ja Euroopan unionin välisestä yhteydestä.

109 Kuten edellä 71 kohdassa on todettu, kyseiseen tavaramerkkiin sisältyy yhtäältä muun muassa euron tunnuksen jäljitelmä, joka on sijoitettu keskelle. Kuten edellä 86 kohdassa on todettu, kyseinen tunnus yhdistetään väistämättä Euroopan unioniin.

110 Toisaalta kyseisen tavaramerkin kolme muuta osaa eivät ole omiaan kumoamaan yleisölle siitä, että tavaramerkkiin sisältyy kyseinen euron tunnuksen jäljitelmä, jäävää vaikutelmaa.

111 Ensinnäkin 12 tähteä, joiden hallitseva väri on keltainen, on nimittäin aseteltu puoliympyrän, jonka tausta on sininen, muotoiseksi kyseisen euron tunnuksen jäljitelmän ympärille. Vaikka myönnettäisiinkin, että kyseiset tähdet eivät ole edellä 9 kohdassa esitetyn Euroopan lipun jäljitelmä, on todettava, että kyseiset tähdet eivät voi missään tapauksessa tasapainottaa siitä, että kyseiseen tavaramerkkiin sisältyy kyseinen euron tunnuksen jäljitelmä, yleisölle syntyvää vaikutelmaa.

112 Kuten edellä 74 kohdassa on todettu, toiseksi kyseisessä tavaramerkissä esitetty euron tunnus on sijoitettu kirjaimen ”e” viereen eikä siihen ole – toisin kuin kantaja väittää – ”sulautettu” kyseistä kirjainta. Kyseisellä kirjaimella ei ole kuitenkaan sellaisenaan merkitystä ja se ei siis estä sitä, että kyseisen tavaramerkin haltija yhdistetään Euroopan unioniin.

113 Kolmanneksi ilmaisun ”member of” tausta on valkoinen ja kyseinen ilmaisu sijaitsee euron tunnuksen jäljitelmän yläpuolella. Myös ilmaisun ”euro experts” tausta on valkoinen ja kyseinen ilmaisu on puolestaan merkitty euron tunnuksen jäljitelmän alapuolelle. Kuten valituslautakunta korosti täysin perustellusti riidanalaisen päätöksen 43 kohdassa, nämä kaksi ilmaisua tuovat yhdessä luettuina mieleen ajatuksen rajallisesta virallisesti hyväksyttyjen euroasiantuntijoiden piiristä. Niistä siis syntyy se vaikutelma, että Euroopan unioni, johon – kuten edellä on muistutettu – euron tunnuksessa viitataan, on hyväksynyt kyseisen tavaramerkin.

114 Tästä seuraa, että kolmas osa on hylättävä. Toinen kanneperuste on näin ollen hylättävä kokonaisuudessaan.

Kolmas kanneperuste, joka koskee asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan g alakohtaa

115 Vieläkin toissijaisemmin kantaja väittää, että mitättömyysosaston päätös, jolla asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan c alakohtaan perustuva mitättömäksi julistamista koskeva vaatimus hylättiin, oli oikea. Lisäksi hän väittää, että koska komissio on vedonnut asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan g alakohtaan vasta valituslautakunnassa, on todettava, että kyseiseen säännökseen vetoaminen on tapahtunut liian myöhään ja että sitä ei näin ollen voida ottaa tutkittavaksi. Hän lisää, että kyseistä tavaramerkkiä ei voida missään tapauksessa julistaa mitättömäksi viimeksi mainitun säännöksen perusteella.

116 Kuten riidanalaisen päätöksen 44 ja 45 kohdasta ilmenee, valituslautakunta kuitenkin katsoi, että kyseinen tavaramerkki oli julistettava mitättömäksi asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan i alakohdan perusteella ilman, että oli tarpeen ”arvioida muita perusteita, joihin mitättömäksi julistamista koskeva vaatimus perustuu”.

117 Näin ollen valituslautakunta ei kumonnut mitättömyysosaston päätöstä ja julistanut kyseistä tavaramerkkiä mitättömäksi sillä perusteella, että kyseinen tavaramerkki oli asetuksen N:o 207/2009 7 artiklan 1 kohdan g alakohdan säännösten vastainen.

118 Näin ollen kolmas kanneperuste on hylättävä tehottomana.

119 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

120 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, hänet on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut SMHV:n vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Heinrich Kreyenberg vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja hänet velvoitetaan korvaamaan sisämarkkinoiden harmonisointiviraston (tavaramerkit ja mallit) (SMHV) oikeudenkäyntikulut.

Czúcz Labucka Gratsias

Julistettiin Luxemburgissa 10 päivänä heinäkuuta 2013.

Allekirjoitukset